

СТЪ

Нека прочее и ний се развеселимъ и празнуваме и отъ все сърдце пожелаемъ на Тѣхнитѣ Царски Височества Господаритѣ ни дълъгъ и честитъ животъ за слава на отечеството ни!

Съдържание :

„Женский Свѣтъ“ трижъ въ мѣсеца. — Влиянието на нашия обществена животъ върху умственното и нравственното възпитание на нашия млади жени. — Бани — Листовичката. — За възпитанието на жената. — Разни. — Рецензии за ястия. — Книги и списания. — Домашна медицина. — Известия. — Книжовно известие. — Корреспонденция.

„Женский свѣтъ“ трижъ въ мѣсеца.

Законъ естественъ е, щото слѣдъ едно голѣмо запрягане на сили, слѣдъ една голѣма и продължителна работа да дойде почивката, летаргията. На този законъ се подчиняватъ както отдѣлнитѣ органически тѣла, така и цѣли групи, а и народи.

Нашия народъ, като се подчиняваше на този законъ, до освобождението си се намираше въ една дълбока и продължителна летаргия и всичката му енергия се намираше въ застои. Той си почиваше, за да земи нови сили, нова енергия. Той бѣше почти забравенъ. Неговитѣ мисли и дѣйствиа бѣха само за самосъхранение. Нъ най-сетѣ той пакъ се събуди отъ този дълъгъ сънъ съ прѣсни сили и нова енергия. Изведижаъ почивъ по всичко да напредва съ неомислена бързина. Явихъ се нови служби, нови работи и той на всекъдѣ си показва способността.

Слѣдъ като се осигори материално, той почива да търси другаде удовлетворение на алчущата си енергия. И това бѣше широкото поле на литературата. Днесъ вече ний срѣщаме на всека етажка и училища, а разнитѣ книги и списания на български изобилно циркулиратъ не само изъ България, нъ и въ странство.

Българскиятъ народъ обрѣна внимание и къмъ другарката си жена. Освободи ѝ, където имаше възможностъ вече отъ мотиката и другитѣ съчпва и почива да гледа на неѣ съ по-добро око. Ето че се отворижа и дѣвически училища. Жената почива да се образува споредъ възгледетѣ на мъжетѣ. Нъ това образование, като не можа непълно да удовлетвори неговата жажда къмъ просвѣщенieto направи, щото жената, имѣюща свободно врѣме и раздражена отъ това духовно занимание, отъ нищо да не може да се спрѣ въ напредъка си. Ако не ѝ се приготви споредъ способноститѣ тази духовна храна и не ѝ се прѣдаде готова, тя сама ще ѝ намѣри въ чуждата литература; а като нѣма способностъ да знае, кое да избира, а кое да изхвърли, всецѣло ще се прѣдаде на по-привлекателнитѣ отъ тѣхъ, които

обикновено сж и най-вредителнитѣ. Отъ насъ слѣдователно, зависи да оставимъ ли новото си поколение да пѣбира само тази духовна храна, или да му ѝ приготвимъ, споредъ способноститѣ и назначението му.

Такива бѣха мислитѣ ни, когато за първий пътъ издавахме нашето списание. А като не знаехме, какъвъ ще бѣде приеъмъ му отъ страна на женитѣ и какъ ще погледнатъ на това наше прѣдприятие мъжетѣ, бѣхме се рѣшили да го издаваме дважъ само въ мѣсеца съ твърда воля, щото, и една читателка ако имаме, да продължимъ издаването му поне за една година.

Нъ слава Богу! Нашиятъ първи мисли се оказаха върни. Отъ първия му още брой, ний съ удоволствие видѣхме добрия му приемъ. Отъ много мѣста на окуражихъ писменно или чрѣзъ печата; така сжщо не закъсяхъ отъ доброжелателитѣ на женския полъ да ни се даватъ разни свѣти. Не ще съмнѣне, че подигравкитѣ и пропитѣ на нѣкои неразбрани хора, си намѣриха назначеното и за тѣхъ мѣсто.

На всички тѣзи нѣща дирекцията обръщаше и обръща сериозно внимание, като бѣлѣжи на страна добритѣ отъ тѣхъ съ особена благодарностъ, тѣй като тя знае, че списанието, като първо по вида си у насъ, ще има недостатѣци, що съ врѣме ще бѣдѣтъ исправени, а безполезнитѣ отъ тѣхъ нехвърля. Сжщо тя много добрѣ знае и за нѣкои дребни колебания, които по-видимому се срѣщатъ въ списанието и които обаче ни най-малко не принасятъ вреда на читателнитѣ. Цѣлия ходъ на работата и дѣйствиата ѝ ще бѣдѣтъ изложени въ началото на идущата година, когато ще има голѣми улущения толкозъ по програмата, колкото и по издаването на списанието.

Колкото за по-честото издаване на списанието за тѣзи още година, дирекцията не останжа хладнокрѣвна къмъ многото заявления, относително туй нѣщо на абонатитѣ и абонаткитѣ си. За това тя рѣши *безъ да увеличи нито съ стойинка стойността на абонамента* отъ началото на второто полугодие да почне да издава *трижъ въ мѣсеца* списанието, безъ да гледа на новитѣ разности, съ които се обрѣменява, като взе прѣдъ видъ голѣмата полза, която ще принесе на женския полъ и чрѣзъ него на цѣлия си народъ, тѣй като тя знае, какъво влияние има жената по напредъка на цѣлия народъ, че само

добровѣспитаната жена може да приготви способнитѣ хора на страната.

Срѣщу тѣзи нови жертви, дирекцията моли само за слѣдующитѣ двѣ нѣща, и то пакъ за въ полза на читателскитѣ си.

1). Всичкитѣ до сега неплативши стойността на списанието да побързатъ отъ своя страна съ внасеннето ѝ най-бже до второто полугодие.

2). Всичкитѣ госпожи, госпожици и приятели на женското развитие господа да ѝ съдѣйствуватъ за повечето му разпространяване, като считатъ себе си нравствено задължени въ това като съучастници въ това свето дѣло, та да не гледатъ хладнокрѣвно на нашето прѣдприятне.

Ако, както се не съмняваме, нашата молба намѣри почва въ чувствителнитѣ сърдца на нашитѣ читатели и читатели и ако ний сериозно се уловимъ съ достойното и прилично възпитание на дѣцата си, а особено на бѣджитѣ майки на новото ни поколение, като ги опитваме по правия пѣтъ, то коя ли отъ тѣхъ, слѣдъ истичанieto на малка частъ отъ хвърчащето врѣме, не ще пропознае съ уважение и съ религиозно съкрушение нашитѣ имена, като единички автори на тѣхното щастие и блаженство?

Влиянието на нашиятъ общественъ животъ върху умственното и нравственното възпитание на нашитѣ млади жени.

(Продължение).

При такъвъ общественъ възгледъ на жената и при таковато ѝ положение, на болшинството отъ нашитѣ млади не имъ е достъпно частно саморазвитие, освѣтъ училището, не имъ сж достъпни добри книги, не имъ сж достъпни публични събрания и публични разисквания, не имъ сж достъпни публичнитѣ библиотеки и публично посѣщение градеки читалища, даже и дневнитѣ общественни въпроси сж чужди за тѣхъ, като че тѣзи въпроси не се отнасятъ и до тѣхната черга.

При такова положение, казвамъ, на жената всички трудове, за нейното умствено и нравствено развитие, ще отиватъ напразно, и то до тогава, до гдѣто жената не се завземе и съ работи вънъ отъ кѣщи — работи, които ще докажатъ, че тя е умна, способна, достойна да върши

работи не само за въ кѣщи и кѣщна полза, нъ и за обществото и общественна полза.

Отъ една страна че на болшинството (ако не всички въ нашето общество) наши жени, поради самото имъ положение и зависимость отъ семейството и обществото, не имъ е достъпна пълна свобода за умствено развитие; отъ друга страна изобилнето на пискитѣ за жената понятия, изразени (и които се ежедневно повтарятъ) въ различни необмислени и неиздържающи критика афоризми и бабешки пословици, това робство отъ положение и понятия, което тежи върху жената, ги е направила такива, че тѣй да се отнасятъ къмъ нежъ и моралисти, и философи, и законодатели, дори и най послѣдний простакъ, като къмъ най-покорно отъ една страна, а отъ друга пъкъ потрѣбно, безъ което не може да живѣй мъжкий родъ, сжщество.

Тѣй както сегашното общество влияе върху умственното и нравственното развитие на нашитѣ млади жени, положението на жената, може би за вѣкове вече да си остане така робско, ако въ обществото, благодарение на по-критическитѣ умове, не се проявявахъ различни промѣнения въ понятията и вещитѣ, ако нѣмаше движение и прогресъ.

Обществото така възпитва мъжетѣ и женитѣ, щото за първитѣ е позволено да се исказватъ, както щѣтъ за жената; а послѣднитѣ, подъ натиска на своето ниско положение, сж заставени да мълчатъ, да търпѣтъ, да се не смѣятъ и да се съобразяватъ съ положението си; съ една дума да си гледатъ хурката и коритото.

Казваме това тѣй, защото това е причина да се философствува тѣй лошо за жената и да не е възможно на самата жена, да се завземе и да расипѣй въ прахъ и пепелъ всички мъдрости и пословици, които се отправѣтъ на нейний адресъ и стоварватъ на нейний грѣбъ.

Отъ гдѣ на кѣдѣ жената да е дяволско сѣме? Отъ гдѣ на кѣдѣ жената е прѣдмѣтъ на забавление? Съ какво научно основание се доказва, че жената, що имала дълга коса, нейний умъ е плитѣкъ? На какво основание е казано, че жената е грѣшка на природата; На какво се основава това, дѣто казватъ че жената е лукава, кога по напрѣдъ казватъ че тя има плитѣкъ умъ? Отъ гдѣ на кѣдѣ да казватъ че тя е потрѣбна на мъжа като кучето, вола и коня? Отъ гдѣ на кѣдѣ тя е станжала такова зло за челоувѣчеството? Толкозъ ли зло е панесла на чело-

вѣществото, щото вѣчно трѣбва да бѣде робъ на личното и общественно невежество и да бѣде угнетявана всѣкога отъ личнитѣ и общественни понятия и закони? Жената ли е измислила саблята и барута, съ които така звѣрски се трепятъ мжжешѣ по бойнитѣ полета? Жената ли е измислила казармата? Жената ли е създава тюрми и гилотини? Жената ли е избила толкост милиони мжже, цифрата на които е записана въ историята; или що друго е сторила, та е станала такава грѣшница, окнчена съ толкова недостойни за неѣ изречения и пословици?

О, не и не!

Тогава още ли ще си служатъ хората, съ тия понятия за жената, когато живѣятъ съ неѣ? Врѣмената ще покажатъ. Нравственъ длъгъ е на всѣки младъ чловѣкъ, а ний ще го кажемъ, на всѣка млада жена и неженена жена е, да се завземе за събаряннето и псчезването на тия недостойни за неѣ изречения, които толкова много избилствуватъ въ рѣчицитѣ на различни философи, поети и моралисти отъ различни антични врѣмена.

Общество, въ което понятията за женитѣ му, унижаватъ достоинството на жената, задушватъ нейната свобода и независимостъ, припирятъ всички нейни душевни способности и морални качества, съ нейното кжцно положение, не допуцатъ, по легаленъ или нелегаленъ начинъ, свободна и възможна за неѣ общественна дѣятелностъ, това общество, казваме, е врѣдно и за самата жена и за себе си като общество и за кое да е друго общество.

Ний ей сега ще докажемъ какви сж нашитѣ млади жени, нашитѣ съгражданки, като хора възпитани умствено и нравствено подъ влиянието на нашето общество — нашии градски животъ.

Момата, до омжжването си, до гдѣ живѣи при родителитѣ си и съ тѣхнитѣ срдства, е работница на родителитѣ си. Въ това си положение тя псхарчва всички свои умствени и физически сили да работи и за себе си и за домашнитѣ си. Задачата, която ѣ се налага и отъ положението и отъ родителитѣ, е да намѣри да се омжжи. А догдѣ сполучи да се омжжи, на какво се обръща? При всичко че е обидно да го кажемъ, нъ, като истинна, тя се е псказала отдавна въ живота: тя се обръща на труфило, на кукла. А кой ѣ спомага за това? Ето кой: самитѣ родители, които не се грижатъ да развижатъ и угра-

сжатъ нейний умъ, нейнитѣ способности тѣи, както се грижатъ да ѣ окрасжатъ съ труфило, да стане прѣдмѣтъ за аресване и по тоя начинъ да намѣри чрѣзъ оженването своитѣ срдства на живѣние. Колкото отъ една страна и да е обидно това, по погледнитѣ, читателю и читателко, въ дѣйствителний животъ, та и вий ще се съгласите, че това е врѣно.

Въ стремлението си да станжатъ прѣдмѣтъ за аресване — за омжжване, нашитѣ моми и родителитѣ имъ, прибѣгватъ до най унизителни работи. Ако е недостатъчна естествена хубостъ, бѣллото, червилото, пудренята и различнитѣ химически вещества — мазилки и гладилки подплаватъ тоя недостатъкъ. Ний лично сме свидѣтели на много сборища, свадби, гдѣто се набиратъ моми и момци отъ всичкии градъ. Отъ 46 моми (на една свадба въ П.)¹⁾ само 7 не бѣха бѣлсани; а останалитѣ коя изъ коя по майсторски се псмазала, и коя изъ коя съ по голѣми труфила и съ по много желѣза накинчена и по глава, и по уши, и по ржцѣ, и по шия.

Ако това врѣме, което нашитѣ млади жени харчатъ за своитѣ труфения, накити, гладения и псезявана кожата по лицето, го употребихъ въ умственъ трудъ — въ печеление знание за себе си; ако паритѣ които харчатъ тѣ и тѣхнитѣ родители за луксозни и бесполезни накити, половината отъ тия пари псхарчвахъ напр. за купуване книги и списания; то нашето общество би се повдигнало съ единъ пжтъ повече, както върви сега, въ пжтя на образованието на напрдѣка и добрий животъ. Вмѣсто да е тѣи, то е напротивъ. Да се харчатъ трудъ и срдства само за едни не полезни на никого труфила, да се обръща момата отъ чловѣкъ, който да е полезенъ и на себе си, и на другитѣ, на жива избѣлосана, накинчена съ блѣстящи желѣза и никому не потрѣбна кукла; да се поддържа пълна апатия и застои въ умоветѣ, нравитѣ и привичкитѣ на нашитѣ жени, да се развиватъ у тѣхъ привички, врѣдни и за умственото, и за нравственото, и за физическото, и за материалното положение на нашитѣ жени, това освѣиъ че не се забранява отъ общественното възпитание, отъ общественната нравственостъ, но даже и голѣма свобода се дава за развитието му. Нравствено ли е да псезява една млада жена и физическата и духовната си природа въ

¹⁾ Изъ собственний ми дневникъ. Лично съмъ земала свѣдѣния.

полза на това да станела приятна на очитѣ на нѣкого си? Правствено ли е, порочно ли е, но факта е, че това е тѣй, че такъвъ е живота на нашитѣ млади жени, и въ такова направление той се развива сега подѣ влиянието на общественното и семейното възпитание.

Г-ца Х. II-ва.

(Слѣдва)

Бани.

Нашитѣ обществени топли бани сж едно голѣмо благодарѣние за народа, но неразбърпрането на тѣхното хигиеническо значение обѣрижла ги е на разсадникъ за болѣсти и смъртъ; тѣ сж особено вредни за малкият дѣца.

Топлата баня несъмнѣнно принася голѣма полза на здравнето, като очисти кожата. Но тоя задушливъ въздухъ, миризма и високата температура на водата и въздуха въ нашитѣ бани не сж за малки дѣца. Слабия организмъ на тия нѣжни цвѣтенца, въ които едвѣмъ що се загаря искрата на живота, не можѣтъ безнаказано да прѣтърпѣтъ тѣзи условия на банитѣ за възрастнитѣ. Даже за слаби хора съ по-спленъ организмъ много пѣти банитѣ сж вредни, а за дѣцата нашитѣ бани сж смѣщи бичѣ. И горкитѣ дѣчица това чувствуватъ! Какъ силно тѣ протестиратъ, кога майкитѣ усърдно ги поливатъ, за да ги напарѣтъ, да извадѣтъ настивката и други недѣги, каквито прѣдполагатъ за тѣхъ! Тѣзи нѣжни — майки приличатъ на тигрица въ тоя моментъ. Никаква милость къмъ нещастното дѣте, което посинява отъ плачъ въ рѣцѣтъ ѝ. Съ нѣкакво остервенение тя го сапунисва и гули въ банята. То е смѣщи Содомъ, кога се кѣпятъ жени и дѣца. Мене много пѣти ме възмущаватъ тия майки, които блещѣтъ съ невѣжеството си особенно въ банята. Едно мѣничко дѣтенце, едвѣмъ на четирисетъ деня или на година, силно нищи и се свива въ рѣцѣтъ на майката си. Тя му тѣпчи въ устата лулата да сучи и въ смѣщото време го залива съ горѣща вода. Издутото му коремче отъ приядение, зачервената му кожа, отъ приливъ на кръвта ми се струва ей сега ще уморятъ дѣтетото, а майката безъ да подозира никаква опасностъ още го души въ влажния горещъ въздухъ. Ако тя имаше най малко понятие отъ хигиена, то непрѣмѣнно щѣше да счита себе си за убийца на дѣтетото си, но тя е слѣпа, невѣжественна и ако ѝ кажемъ, че не бива да се кѣрми дѣтетото,

кога се кѣпи, или че температурата на въздуха и на водата не сж за неговия слабъ организмъ, то не ще те разбере, не ще ти и повѣрва. Тѣзи жени сж за съжаление; още повече можѣтъ да се съсъжбяватъ тѣхнитѣ нещастни рожби. Но какво да се каже за ония наши госпожи, които иматъ претенции на образованностъ, които сж свършили гимназии и смѣщо тѣй поддържатъ тая дивотия въ банитѣ, както простата масса. Тѣзи госпожи иматъ възможностъ да подражаватъ по външностъ на възпитанитѣ хора, обичатъ да приказватъ за полезната и вредна храна, дълги неразбѣратъ толкова, че не бива да водѣтъ рожбитѣ си въ бани, дѣто се лѣчатъ болни, дѣто въздухътъ е заразенъ отъ нечистотии и тия нечистотии глѣтатъ дѣцата имъ съ задушливия въздухъ, а това е по-вредно отъ храната?

Види се, тѣ тѣй малко разбѣратъ отъ физиология и още по малко отъ хигиена. Ами какво ще разберѣтъ, когато естественитѣ науки въ нашитѣ женски гимназии се изучаватъ прѣвъ купъ за грошъ?

Ний само констатираме тукъ единъ твърдѣ печаленъ фактъ, дѣто се забѣлѣзва грубостъ и невѣжество у нашитѣ жени. По въпроса за познанията на нашитѣ гимназистки по естественитѣ науки ще се повѣрнемъ да говоримъ другъ пѣтъ. Сега само ще кажемъ, че ако имаше възможностъ единъ баща да чуе писѣцитѣ на дѣцата въ банитѣ, непрѣмѣнно биха прокарвали мѣжетъ въ народното събрание такъвъ законъ, който подѣ строго наказание би запретиѣ на нѣжнитѣ имъ съируги да морятъ дѣцата си въ банитѣ. А тѣй като нѣма такъвъ законъ, ний апелираме къмъ майчината любовь на нашитѣ възпитани жени да не кѣнятъ дѣцата си въ банитѣ, защото сж много вредни за здравнето на дѣцата. И сѣка майка, която има възможностъ въ кѣщи да омѣ дѣтетото си непрѣмѣнно ще направи това, безъ да гледа на своя трудъ. Колкото до това, че въ кѣщи било студено и може да истине дѣтетото, ний ще забѣлѣжимъ, че още по-опасно е да настини дѣтетото, кога се извади отъ банята, догдѣто се облѣче и да се донесе до кѣщи.

Много по-добрѣ стаята да се позатопли и безъ да бѣде горещъ въздуха съ малко хладна вода да се измие дѣтетото непрѣмѣнно два-три пѣти въ седмицата, то нѣма да настине, защото температурата на въздуха е еднаква въ стаята, стига да се пазн да се не изнася на вѣнъ подиръ кѣпаннето.

Стара-Загора

В. Благоева.

Лѣстовичката.

*Рано, рано сутринь става
лѣстовичката красива
и на Бога тя се моли
с' сладката си гармония.*

*Скитото и азъ го правѣхъ:
сутринь рано рано ставамъ
и на Бога азъ се моляхъ
сз срдцето сжкрушено.*

*Тя крилата си раствара
и цалува свѣтлината
сз цалува най-сладка
и сз радость извънредна.*

*Послѣ хвърка чирлика,
като казва тя на Бога:
„на всждѣ се вижда ясно
Божията мѣдра воля.“*

*Правѣхъ скитото и азъ:
мнѣхъ си добръ рѣцѣтъ,
сжшо мнѣхъ и лицето
всяка сутринь рано рано*

*и на Бога азъ се моляхъ,
да помогне да направѣхъ,
както иска и желае,
за да съмъ и азъ щастлива.*

Една ученичка.

За въспитанието на жената.

Ако разгърнемъ историята и хвърлимъ единъ погледъ на старитѣ вѣкове, ще видимъ, че въ старо врѣме на жената давали само физическо въспитание и гледали да се развива тя тѣлесно като занемарвали душата. Идеята за душевното и моралното въспитание е била на страна.

Жената или майката въ старитѣ вѣкове, е гледала за своята къща, за своитѣ дѣца и въобще за своето семейство; а на това що се вършило отъ нейния кръгъ навънъ, тя е била проста зрителка. Въ срѣднитѣ вѣкове виждаме противоположно на първитѣ; тукъ на мѣсто паралелно съ тѣлесното въспитание да върви и душевното, жената, както и мъжътъ, се вдава въ роскошь, а заедно съ роскоша се вмѣква и развратътъ; жената тукъ занемарвала своето тѣло, дѣцата си оставала на слугинитѣ си, като гледала да удовлетвори своитѣ мръстни инстинкти. Идеята за моралното въспитание е била непонятна. Съ една рѣчь срѣднитѣ вѣкове прѣдставляватъ епоха на умствения застои. Но да

оставимъ старитѣ и срѣднитѣ вѣкове на страна, а да вземемъ за примѣръ новитѣ вѣкове, въ които прогресира. Наука и искусство, въ които хора съ по-широкъ кръгъзоръ се стараѣтъ да се дава образование не само на мъжетѣ, но и на женитѣ, отъ които зависи бъдѣщето поколѣние, ще видимъ, че и днесъ въпроса, да ли трѣбва да се дава на женитѣ, на равно съ мъжетѣ, е въ споръ, че и днесъ има такива, които казватъ: защо е образование на жената, — тя е родена за кухнята; гледатъ на съ прѣзрѣние, кога се запоставимъ самостоятелни, относително това или онова, когато работимъ на едно и сжщо поле, което считатъ за свое поприще.

Образованата жена е свѣтлина въ тъмнината, тя играе най-главната роль въ семейството; общество лежи въ рѣцѣтъ на женитѣ, ако имаме въспитани и добродѣтелни членове въ обществото. Майкитѣ сж единичнитѣ въспитателки, тѣ дѣйствуватъ на срдцето и даватъ направление на чувствата; нравственното имъ развитие усплва чувството и симпатията къмъ челоувѣчеството. Образованитѣ майки сж яка защита и на отечеството.

Напротивъ пъкъ, невѣжеството на женитѣ е нещастие, което върви по стѣпкитѣ на мъжетѣ; почвата подъ краката имъ е гнила, тѣ сж бичъ, който мъжетѣ сж си сплѣли.

Затова не само въспитание трѣбва да се дава на жената, нъ и паралелно съ въспитанието трѣбва да ѝ се дава и образование. Жанъ Жакъ Руссо казва: «Образованието и въспитанието сж два лоста, които пуцатъ добри членове». Нека се утѣшаваме съ това, че този въпросъ за жената е днесъ, който интересува мнозина и е вече въ прѣдвечерието на своето рѣшение. Ето вече и въ Европейскитѣ държави съзнахъ това отдавна и стѣпватъ съ гигантски крачки напредъ. И ний българитѣ, макаръ и младо Княжество, което наскоро отхвърлило отъ хомота си Турския яремъ, и ний, казвамъ, съзнахъ това, по което, за голѣмъ срамъ въ нашия градъ, мнозина още съ гнили понятия казватъ: не трѣбва на жената въспитание и образование, нека си стои въ къщи да пере, мажи и се кукери, (като че това е нейното назначение въ природата), нека си не харчи паритѣ за образование, а да ги държатъ за зестра, да ги гулѣй тозъ или онзи сѣбрюлюбецъ, който иска да земе жена, не да ѝ има за своя половина и да си сподѣля съ

нежъ скръбъ и радость, а да го купи тя съ паритѣ си?

О, невѣжество, о тъмнина, до кога ще прѣскашъ тъмнитѣ си лъчи?

Огрѣй ти, о свѣтлина, на освѣтленитѣ и распрѣсни мрака на невѣжеството!

Пльвенъ

Г-ца Ел. Н. Вълчева.

Разни.

По свадбата на князя ни.

Като считаме за излишно да кажемъ, какъ е станъла свадбата, понеже всичкитѣ вѣстници на дълго описватъ туй, прѣписваме само отъ «в. Балканска Зора» великолѣпнитѣ подарѣци, които получи Н. Ц. В. Княгинята ни.

Съпругътъ подаря на съпругата една крадска корона, украсена съ бриланти, рубини и смарагди, и съ единъ едъръ сапфиръ, едни обци отъ сапфиръ между бриланти и произходящи отъ кралицата Мария-Антоннета Французска, едно огърли е отъ 190 бриланта и 29 смарагда, една диадема отъ листа и цвѣтя отъ орхидей съ бриланти, една игла украсена съ единъ едъръ сапфиръ, разни игли фантазии, гривни обци и брюкселски тантели.

Дукъ Пармски даде на августейшата невѣста едно огърлие отъ два наниза за едни хубави бриланти; дучеса Пармска—единъ орхидей съ едъръ смарагдъ, заобиколенъ отъ бриланти; принцеса Климентина—едно огърлие отъ четири наниза бисеръ, една гривна отъ рубини и бриланти и прочутитѣ тантели на дучеса Алансонъ; английската кралица—единъ сребъренъ вазъ; братията и сестритѣ на невѣстата—една великолѣпна гривна отъ бриланти; графъ и графиня Барди—една прѣкрасна гривна; донъ Карлосъ Испанскій—една чудесна блонда (украшение отъ копринена тантела) съ испанския и българския гербове.

— Знаменитий за българския народъ день на свадбата на любимитѣ ни Господари, 8 Априлий, отпразднува се тържественно и великолѣпно и въ нашия градъ, както е, вѣрваме, станъло то тѣй въ всичкитѣ градове на княжеството. Отъ рано още цѣлия градъ билъ окиченъ съ знамена, а на 9¹/₂ ч. пр. пл. се отелужи молебенъ прѣдъ казармата, а отъ пладиъ до полунощъ военната музика свиреше въ градската градина, гдѣто имаше много публика и изгорѣхъ много и хубави файерверка.

Женитѣ въ търговски училища.

Въ Унгария женитѣ починхъ да постъпватъ и въ практическитѣ школи, въ които ученичкитѣ отъ висшитѣ дѣвически училища изучаватъ и търговскитѣ науки, за да станхъ касперки и счетоводителки.

Прѣзъ 1891-92 г. въ Унгария имало 17 такива училища, които посѣщавахъ прѣзъ 8 мѣсеца момъ, по-големъ отъ 18-год. възраст. Сега обаче говори се, че туй учение ще се продължи за 2 години. Въ Берлинъ има двѣ такива специални училища, тѣй също въ Виенна и Буда-Пеща. «П. Лондъ» одобрява отварянето на висше търговско училище за женитѣ, които желаятъ да се усъвършенствуватъ.

Рецепти за ястия.

Какъ се готви ягнешко мѣсо. Земѣте, колкото ви е нужно ягнешко мѣсо, отъ здраво-тѣсто ягнѣ. Нарѣжете го на правилни форми на едри парчета и го помийте добръ. Нарѣдѣте парчетата въ широка тенджеръ и турѣте мѣсото да възври съ доволна вода. Следъ кипването му сѣмѣте го, извадѣте парчетата и ги измийте отъ пѣната въ 3—4 студени води. Следъ това наредѣте ги отъ ново въ широка тенджеръ, да бждѣтъ единъ катъ само, турѣте двѣ лажици топло чисто масло, повечко солъ и прѣцѣдена една чашка отъ неговата вода, въ която възври първия пътъ. Следъ това турѣте го, захлупено добръ, на умеренъ огнь да вари. Сега вече можете да отхлупите месото и да го опържете, догдѣто се зачерви отъ двѣтъ страни. Когато е готово месото, извадѣте го на една паница и го сервируйте съ обеварени яйца, бѣли гъби или съ каквото обичате. Въ тенджерата прибавѣте около 1 ока вода, оставѣте да възври и турѣте нужното количество добръ омий хубавъ оризъ, за да се получи растичатъ червенъ пилавъ. Когато се прибавя оризътъ, трѣбва да се тури и солъ по вкусътъ.

Тоя пилавъ се подава нехотичително за 3-та или 4-та блюда съ хубаво кисело мѣло.

Какъ се готви картофи, които служатъ за гарнитура на Битекъ, призоли, печ. пилета и др.

Земѣте колкото ви е потребно буци картофи еднаква величина, облѣте ги, нарежете ги продълговато умерено дебели (една сѣдня буца на 4 парчета) омийте ги, посолѣте ги и ги оставѣте на 1/4 часъ да си поематъ солта и пустихъ водата. Следъ това зачервите маслото и ги наредѣте да се пържатъ на умеренъ огнь, догдѣто се зачервѣтъ отъ двѣтъ страни.

София

Н. Б.

Книги и списания,

получени въ дирекцията ни.

Юридическо списание. Година пета книжка III. София 1893. *Звѣздца* мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II. кн. IV.

Цѣлина, селско мѣсечно списание година II книжка IV Пловдивъ 1893.

Юридически прѣгледъ година I книжка VII Пловдивъ 1893.

Изворъ година II книжка III. Русе 1893.

Домашенъ приятель година V брой 4.

Книжници за прочитъ издава книжарницата на К. Г. Самарджиевъ и С-ие въ Солунъ. 1893-г.

Искра. Научно-литературно списание. Редакторъ и издатель В. Юрановъ. Год. четвърта. Книжка 6, 7 и 8. Шуменъ 1893.

Докладъ За общото състояние на Бургаский окръгъ прѣзъ 1891—92 г.

Педагогическ Год. III. кн. VII и VIII.

Една канка крввъ, комедия въ 4 дѣйствия и *любовта или дѣлата?* комедия въ 5 дѣйствия, отъ Д. Стеревъ. Цѣна 2 л. Свищовъ. Не сме прѣгледали още тая нова книга.

Православенъ проповѣдникъ, год. I. брой 4.

Учителски другарь, научно-въспитателен вѣстникъ. Редакторъ-издатель Ч. Поповъ, гр. Руссе. Ний горѣщо прѣпоръчваме този вѣстникъ на нашитѣ абонатки, тъй като този вѣстникъ може да служи за всѣка една горѣ-долу развита въспитателка като най-вѣренъ и искрененъ свѣтъникъ.

Християнскій свѣтъ брой 2 год. II. Свищовъ.

Свѣтъ, мѣсечно списание за наука, литература и домашнество. Год. I кн. III.

Пръхледъ мѣсечно списание излиза подъ редакцията на Д-ръ Златаровъ и И. Доспѣвски. Год. I, брой I. Годишна цѣна 6 л. Бургасъ.

Обрасци за ржководиле, книжка I, II съставилъ Ч. Поповъ. Цѣна 1 левъ. Руссе.

Домашна медицина.

Когато нѣкоя отъ читателките страдае отъ врѣмenni болѣсти въ корема или въ слабинитѣ, никога да не прибѣгва къмъ бабешка помощъ, тривение или сѣденне на пара, а да земе сухи трици да ги нагорѣщи добръ въ нѣкоя тава или тиганъ, да ги тури въ тънка кърпа, да ги върже алтаво и да ги тури на това мѣсто, гдѣто чувствува болѣстята. Това да прави нѣколко пѣти и болѣстята минава.

Кое е полезно въ периодътъ на менструацията, а кое не:

Никой пѣтъ менстроспроущата не трѣбва да ходи на баня, въ това врѣме, когато е съ менструацията си. Никога не трѣбва да тура въ тоя периодъ корсетъ. Никога не трѣбва да тънцува, да вѣди на коня, да скача, да се сърди, да вдига тѣжко, да сѣди много врѣме на крака и най-послѣ, ако е брачна, да има полого сношение, отъ когато се появава често пѣти бесплоднето.

Полезно е: да работи умѣренно, да шие или плете на ржка, да избѣгва работенне на машинна, столъ и др. п. Никога страдающата отъ маточни болѣсти да не пристѣпва или продължава лѣчение въ тоя периодъ.

София.

И. Б.

Извѣстия.

 Извѣстията се на всичките г. г. абонатки и абонати, които не сж получили първитѣ броеве на списанието че наскоро ще ги получатъ, тъй като тѣ сж вече готови.

II. Всѣкий който се абонира на списанието по което и да е врѣме, счита се за абонатъ всѣкога отъ началото на годината.

III. Умоляватъ се г. г. абонатките и абонатитѣ, щото да ни внасятъ абонамента си въ пощенски записи. Могатъ сжщо да ни го внасятъ и съ пощенски бонове, обаче да не ги придружаватъ съ пощенски марки на стойность повече отъ 1 или 2 стот.

IV. Обявява се за знание на всичките ни г. г. абонати и абонатки, че отъ сега нататѣтъ, за отбѣгване отъ излишенъ трудъ, Дирекцията на списанието ни, вмѣсто да издава расписки, ще обнародва въ кореспонденцията получаването на паритѣ срѣщу абонаменти, което ще има сила на расписка.

Книжевно извѣстие.

Който иска да си достави много полезнитѣ за женския полъ книги:

I

Запазване здравето на женитѣ, понятие за менструацията, родилния периодъ и пр.

II

Наставления за предпазване отъ противосимптомното бабуване и родилния периодъ слѣдъ бабуването, нека се отнесе до прѣводачката и издателката имъ Н. Хр. Бѣчварова, въ София.

Първата книга струва съ испращанieto 1.60 стот., а втората 65 ст.

Кореспонденция.

Г-я и Г-а Т. Добрева, Н. Янкова, Д. Златарова, М. Николова, О. Николова, Ст. Бояджиева, Е. Бахнева, М. Шивачева, Р. Данчева *Силистра*. — Л. Михайлова, В. Шишмановъ, Хр. Боевъ, Д. Гладичевъ, Черентъ, И. Герасимовъ, П. Арнаудовъ, Ст. Щърбановъ, Я. П. Митрушинъ, Н. Сжббовъ, В. Геловъ, И. Свакяровъ, А. Мискановъ *София*. — З. Иконова, *Троянъ*. — М. Стойчевъ, *Троянъ*. — Б. Илиновъ, *Карлово*. — З. Калова, Ив. Проданова, А. Жечкова *Сливенъ*. — Протопоповъ, Ив. Димитрова, Т. Слюмокиевъ *Хисково*. — М. Добринова, Веженовъ *Свищовъ*. — Г. Райкова, *Бургасъ*. — Амниркова, *Пловдивъ*. — Ганчева, *Варна*. — К. Донджоровъ, *Кюстендилъ*. — К. Николовъ, *Самоковъ*. — В. Потовъ, *Тулча*. — Ж. Хиневъ, *Марковца*. — Ив. Алексиева, Д-ръ Робиницидъ, Юр. Ионовъ, *Орхово*. — Е. Радолова, *София*. — Д. Хлѣбарова, *Бургасъ*. — А. Т. Смилова, *Габрово*. — Е. Шопова, *Калюферъ*. — М. Д-ръ Мачева, *Пловдивъ*. — Ив. Матеевъ, *София*. — Майоръ Куцаровъ, *Османъ-Пазаръ*, получилиме стойността на едногодишно течение на списанието заедно съ приурката.

Г-я и Г-а Ст. Анастасовъ, *Ст. Загора*. — Д. Бѣчваровъ, *Хранкова, Руссе*. — Ив. Сапуцкиевъ с. *Чаиръ*. — А. Димитрова, Ц. Икономова, Р. Георгиева, М. Иванова, *Комелъ*. Юр. Саввовъ, В. С. Огняновъ, *Курта-бунаръ*, получилиме стойността на едногодишно течение на списанието.

Г-а М. Ц. Хебибчево, изгубенитѣ броеве ще Ви пратимъ слѣдъ прѣпечатването имъ. — Г-а М. Б. Руссе получилиме 5 л. молимъ и за останалитѣ 2,50 л. — Г-нъ С. Л. Пловдивъ, ще се съобразимъ. — Г-нъ Ив. Д. Б. Малко Търново, съобразимъ се. — Г-нъ Цв. Б. София, съобразимъ се съ писмото Ви. Съгласни сме. — Г-нъ Д. Б. Руссе, изгубенитѣ броеве ще Ви проводимъ. — Г-нъ И. З. Балчикъ. Получихме 5,60 л. Броеветѣ се неспроводихъ до показаната Г-ца. Прочетете извѣстията въ настоящъ брой. — Г-а Д. П. Рахманларъ, получилиме 7 л. молимъ и за останалитѣ 50 ст. — Г-а А. А. с. Голѣмо, получилиме 7 л. молимъ и за останалитѣ 50 ст. — Г-ца Х. П. Плевенъ. Получихме писмото Ви. Ще Ви пишемъ. Въ въпросната статия думата *жена* се разбира въ тесна мисль, т. е. само като домашника, когато въ статията *жената* въ широка мисль. Ще се обяснимъ къмъ края. — Г-ну А. Ц. с. Бѣла-Черкова. Съжаляваме че не може да се помѣсти. Прочетете III-то извѣстие въ 7-ий бр. — Г-ну И. Х. С. Кюстендже. Крайно Ви благодаримъ за грижата. Скоро ще ги получите. — Г-ца Р. Джб. тукъ. Инасяме Ви.